

HIERONYMVS PAVLINO

qui duc̄us est in Assyrios, regnum Iuda & regnum describit Israel. Si historiam respicias, A
verba simplicia sunt. Si in litteris sensum latenter inspiceris, Ecclesiæ paucitas, & hæreti-
corum contra Ecclesiæ bella narratur. Duodecim prophetæ in unius uoluminis angustias
coartati, multo aliud, quam sonant in littera, præfigurant. Oſeē crebro nominat Ephraim,
Samariam, Ioseph, Izrael, & uxorem fornicariam, & fornicationis filios, & adulteram cu-
biculō clauſam mariti, multo tempore federe uiduam; & sub ueste lugubri, uiri ad ſe redi-
tum præſtolari. Iohel, filius Phatuel, defribit terram duodecim tribuum, heruca, bricho,
locuſta, rubigine uafate corruptam; * & poſt euerſionem prioris populi, effuſum iſi Spiritū
fanſum ſuper feruos Dei, & ancillas, ideſt ſuper centum uiginti credentium nomina, qui
effundendus erat in cænaculo Sion: qui centū uiginti, ab uno uisque ad quindecim paulatim
& per incrementa ſurgentes, quindecim graduum numerū efficiunt: qui in psalterio mystice
continetur. * Amos, paſtor, & rufiſcus, & ruborum mora diſtringens, paucis uerbiſ ex-
plicari non poteſt. Quis enim digne exprimat tria aut quattuor ſcelera Damasci, Gaze, &
Tyri, & Idumæa, & filiorum Ammon, & Moab, & in ſeptimo octauoq. gradu Iuda & Ifra-
el. Hic loquitur ad uaccas pingues, quaſa ſunt in monte Samaria, & ruituram donum maio-
rem minoremq. teſtatur. Ipſe cernit fiſtorem locuſta, & ſtantem Dominum ſuper murum
litum uel adamantine, & uncinum pomorum, attrahentem ſupplicia peccatoribus, & fa-
mem in terram, non famem panis, nec ſitum aquæ, ſed audiendi uerbum Dei. * Abdias, 31
qui interpretatur ſeruus Domini, pertonat contra Edom, ſanguineum, terrenumq. homi-
nem. Fratris quoque Iacob ſemper æmulum haſta percutit ſpirituali. Ionas columba pul-
cherrima, naufragio ſuo paſſionem Domini præfigurans, mundum, ad pœnitentiam re-
uocat; & ſub nomine Nineue, ſalutem gentibus nunciat. Micheas de Morasti, coheres
Christi, uafationem annunciat filiæ latronis, & obſidionem ponit contra eam; quia maxil-
lam petuſſerit iudicis Israel. Nahum conſolator orbis, increpat ciuitatem ſanguinum, &
poſt euerſionem illius loquitur: Ecce ſuper montes pedes euangelizantis & annunciantis pa-
cem. Habacuk, luſtator fortis, & rigidus, ſtat ſuper eufodiā ſuam, & figit gradum fu-
per munitionem; ut Christum in cruce contempletur, & dicat: Operuit celos gloria eius;
& laudis eius plena eſt terra. * Splendor eius ut lux erit, cornua in manib⁹ eius, ibi abſcon-
ditæ eſt fortitudo eius. Sophonias, ſpeculator & arcanorum Domini cognitor, audit
clamorem a porta pifciū, & ciuitatum a fecunda, & contritionem a collibus. Indicit quo-
que ululatum habitatoribus pilæ: quia contuictus omnis populus Chanaan: diſperierunt uni-
uersi, qui inuoluti erant argento. Aggeus festiuſ & latus, qui ſeminauit in lacrymis, ut
in gaudio meteret, deſtruſum templum aedificat, Dominumq. patrem inducit loquenter:
Adhuc unum modicum, & ego commouebo celum, & terram, & mare, & aridam; & mo-
uebo omnes gentes: & ueniet desiderata cunctis gentibus. Zacharias, memor Domini
ſui, multiplex in prophetia, Iefum ueftib⁹ ſordidis induitum, & lapidem oculorum ſepte,
candelabrumq. aureum cum totidem lucernis, quot oculis, duas quoque oliaua a ſinistris
lampadis cernit & dextris; * ut poſt equos ruſos, nigros, albos, & uarios, & diſſipatas qua-
drigas ex Ephraim, & equum de Hieruſalem, pauperem regem uaticinetur, & predicit,
ſedentem ſuper pullum filium afiñæ ſubiugalis. Malachias aperte, & in fine omnium pro-
phetarum, de abiectione Israel & uocatione gentium, Non eſt mihi, ait, uoluntas in uo-
bis, dicit Dominus exercituum, & munus non uifcipiam de manu uestra. Ab ortu enim
ſolis uisque ad occafum, magnum eſt nomen meum in gentibus: & in omni loco ſacrifica-
tur & offertur nomini meo oblatione munda. Eſaiam, Hieremiam, Ezechielem, & Danielem
quiſ poſſit uel intelligere, uel exponere? Quorum primus non prophetiam mihi uidetur
texere, ſed euangelium. Secundus uirgam nuceam, & ollam ſuccenſam a facie Aquilonis,
& pardum ſpoliatum ſuis coloribus, & quadruplex diuersis metris neccit alphabetum. Ter-
tius principia & finem tantis habet obſcuritatibus inuoluta, ut apud Hebreos iſtæ partes
cum exordio Geneſeos ante annos trīginta non legantur. Quartus uero, qui & extreμus
inter quattuor prophetas, temporum conſcius, * & totius mundi philoſiſtor, lapidem præ-
cifum de monte ſine manibus, & regna omnia ſubuertentem, claro ſermone pronunciat.
* Dauid, Simoniſ nosfer, Pindarus, & Alcæus, Flaccus quoque, Catullus, & Serenus, 37
Christum lyra personat, & in decachordo psalterio ab inferis excitat reuigentem. Salo-
mon, pacificus & amabilis Domini, mores corrigit, naturam docet, Ecclesiæ iungit, &
Christum, ſanctorumq. nuptiarum dulce canit epithalamium. Hefter in Ecclesiæ typo po-
pulum liberat de periculo, &, interfecto Aman, qui interpretatur iniquitas, partes conui-
uii & diem celebrem mittit in posteros. Paralipomenon liber, ideſt, instrumenti ueteris

επτομη